

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Nagy u. utca. Jóna ház, 1704. sz. alatt.
Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adának. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.
HIRDETÉSI DÍJ:
Öt hasabos postai egyzeres hirdetésért 5 kr. — Helyesül minden hirdetésért külön 20 kr. — Nyitászó 4 hasabos postaiért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiac, Sz. Nagy Károly-ház.
Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.

Előfizetési felhívás.

„DEBRECZENI ELLENŐR” politikai, közgazdasági és társadalmi lapra.

Lapunk a mai számtól kezdve a meggyobbított alakban jelenik meg, a nélkül, hogy legkevésbé is emelnék előfizetési árát, mely különben is az egész országban megjelenő valamennyi napi lap közt a legolcsóbb.

Igy akarjuk viszonyozni a nagy közönség lelkes támogatását s a bizalmat mely lapunk iránt mindegyre szélesebb körben nyilvánul.

Részünkről nem fogunk semmit elmulasztani, hogy e bizalmat meg is érdemeljük s lapunk meggyobbításával lépést fog haladni tartalmának szellemi emelkedése is.

Nagy nemzeti érdekek képviselőit várnak hivatva e lap az alföldi magyarság legjelentékenyebb városában s becsülettel fog küzdeni azokért; de a pártzenvedélyek forrongó harcában sem felejtjük el soha, mivel tartozunk az irodalom méltóságának. A higgadt meggyobbítás hangján beszélünk s tiszta és elfogulatlan tájékoztatást akarunk adni olvasóinknak a haza ügyeiről.

Lesz erkölcsi bátorságunk mindig kimondani azt, amit igaznak hiszünk; hiszen szolgáljuk a józan haladás ügyét s azon zászlót követjük, melyre nincsenek felirva csábító jelszavak, de mely alatt egyedül méltó biztosíthatni Magyarországot jövőjét.

A megfontolás és mérséklet, a béke és egyetértés politikáját kívánjuk követni kifelé is, befelé is; de e politikának csak a magyar nemzet megszűrésére s az alkotmányos intézmények megerősítésére kell szolgálnia. Minden felelősséget magyar nemzeti politika az, melynek híveitől válnak magunkat, de oly politika, mely nem kockáztatja lételemét.

Lapunk meggyobbított terjedelme most még inkább megengedi, hogy kiterjeszthessük figyelmünket mindenre s költészet és társadalmat nem kimélnünk, hogy olvasóink gyorsan és pontosan értesüljenek.

nek mind a bel-, mind a kül-eseményekről. Mindaz, a mi érdekes történelmi vagy hazánk politikai és társadalmi életében, röviden mintegy dióhéjban szoritva, fölhalmozható lapunkban, úgy, hogy nélkülözhetővé tesszük legalább olvasóink egyrészt nézve a drága budapesti lapokat.

Figyelmünk egyik fő tárgyát képezik továbbá Debreczen város és Hajdu megye közgyűlései társadalmi és közgazdasági érdekei melyek lapunk hasábjain mindig kiváló méltatásban részesülnek. Arra törekedünk, hogy a vidék melynek Debreczen képezi központját, lapunkban lelkes visszhangját találja saját óhajatainak.

Társzánk érdekes és változatos, mulató és lélekelvő olvasmányokat, eredeti és fordított elbeszéléseket, irodalmi és történelmi ismertetéseket stb. tartalmaz, gondosan megválogatva mind.

A „Debreczeni Ellenőr” pénteket és vasárnapot kivéve naponként megjelenik.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 10 frt.
Fél évre . . . 5 frt.
Negyed évre . . . 2 frt 50 kr.
Előfizetheti helyben Kutasi Imre könyvnyomdájában, — továbbá Telegdy K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben s vidéken postautalvánnyal minden postahivatalnál.

Boldog új évet!

△ Régi szokás, hogy az enyészettől ölebe hulló év végén visszaemlékezünk a letelt időkre. Az ember lelkében önkéntelenül azon szomorú tudat ébred fel, hogy minden elmúlik s hogy az élet csak egy tűnékeny álom, melynek határa a sír.

Ismét egy évvel lett öregebb az idő s mi egy évvel vagyunk közelebb a kimért határhoz. Még cseng füllünkbe a dajka ének s már szemünk a mulandóság határkövét látja. A bölcső és a sír között rövid pálya áll, melyet gyorsan fut meg az ember s melyen megpihenni senkinek nem szabad.

És a mi áll az egyesekre, ugyanaz áll a nemzetekre nézve is.

Az ösidők kezdetétől fogva népek támadtak és népek enyésztek el. Egyik fényes kört futott meg s aztán elült mint hulló esillag az ég széliről. Másik lassan emelkedett mint az északi sark fénye, leborult előtte minden, míg végre világra szőlt dicsősége romjai alatt lelte halálát ez is.

Ezer éve, hogy a magyar betette lábát szent örökébe; s ez ezred év alatt dicsőséggel írta fel nevét a történelem arany lapjára. Bizony volt dolga, míg elverte magáról az annyi felől rá törő ellenséget, kik nem sok pihenni való időt hagynának neki. És megfogya bár — de törve nem, él a magyar s ma már tudja a világ, hogy nemcsak a harc véres mezején, de a tudomány s műveltség templomában is tiszteltreméltó nemzet ez.

Megfogott e nép; kül- és bel-lenség sokszor pusztította; harcoss századok viharai s átkos visszavonás emésztették erejét. Gyilkolta a testvér a testvért s ez borzasztóbb harc volt, mint ha a féltalálással kellett volna szembe szállani.

Elittek a véres századok, a zivatáros éjre a szelid béke hajnala derült. Szomorú valóság azonban az, hogy a pártviszály még most is folytatja ádáz működését, sőt talán ez mindig nagyobb tért hódít magának.

Igaz, hogy ez nem öl testileg, de igen — erkölcsileg.

Apa a fiát, testvér a testvért gyilkol, mert nincsen vele egy véleményen. A haza sorsán aggódók pedig, — azt akarja megmenteni mindenik, de mert a módra nézve véleményük nem egyezik — gyűlölik egymást s azt hiszik, hogy ezzel eleget tettek a hazafiságnak.

Rágalmaz, gyanúsítás a fegyver kezében s nem gondolják meg, hogy ezzel midőn egymást bemocskolni igyekeznek, egyuttal a nemzetet becstelenné teszik a világ előtt. Nem gondolják meg, hogy míg meddő pártviszályban fecsérik el erejüket s idejüket, addig a haladó külföld mögött messze elmarad a nemzet s kockáztatva van az oly sok áldozatok árán kivívott tisztelet és becsülés.

Óriási lépésekkel haladt e nemzet az utóbbi évtizedek alatt a művelődés

útjain. Az idegen bámulva emelte le kalapját az akarat eme nagysága előtt. Tudomány, művészet, ipar, kereskedelem, a külföldiek niveaujára emelkedett, sőt sok tekintetben túlszárnyalta azt. Rettegétté tette őseinket a kard, tisztelté tett bennünket a tudomány műveltség. És épen ezért domborodik ki szégyenletesen korunkban az elvakult szenvedély szűlté pártviszály.

Hát már soha sem érti meg a magyar a magyart? Soha sem ölelheti a testvér a testvért?

Valóban úgy látszik ez örök átok e népen, pedig irva van, hogy ha öszsze tart: „Magyarországot a poklok kapui sem dönthetik meg!”

De nem tart össze. A viszály sokkal erősebb gyökeret vert itt, mintsem kilátás lehetne annak kipusztulására. Gyűlölség élesíti a fegyvert s a kaján irigység furakodott a rokonszivek közé, mely nem engedi megkülönböztetni a nagyot a hitványtól, s a szentet a becselentől.

Pedig nagy ideje volna már, hogy észre térjen a magyar, mert ha a szenvedély hullámai összecsapnak fejünk felett bizony jó szomszédaink nem fognak sirmi felettünk, hanem igenis tilnek diadalmi lakomát; a történelem pedig ezt jegyzi nevünk után: „nem érdemelte az életet, mert önmagát pusztította el.”

Szorongó szívvel gondolunk a jövő évre. Vajjon folytatása lesz-e ez a viszálykodásnak vagy hajnala az egyetértésnek?

Ily behatások alatt mit kívánhatnánk tehát jobbat az új évre, mint azt, hogy az isten küldje el végre minden honfi szívébe a testvéri szent érzés lelkét; hogy a kik eddig, mint halálos gyűlölséggel telt ellenfelek állottak egymással szemközt, nyujtsanak egymásnak békejobbot s ezutánra a tiszta honzeretettől lelkesítve, vállvetve jussanak bekegyeskedni, hogy hazánk munkálkodjanak azon, hogy hazánk jussanak el mielőbb szellemi téren is a nagyság azon fokára, melyre Mátyás és Nagy Lajos uralma alatt fegyverrel kifizde felmagát.

Egy festő életéből.

Saját elbeszélése után.
(Vége.)

Midőn másnap viszontláttam ismeretlenemet, egészen másnak tetszett előttem. Megkezdte, a nélkül, hogy kezét nyujtand, székre ereszkedett és heves sirsra fakadt. Közeledtem hozzá és kérdém mialatt kezem vállára tettem:

— Ön még kezét sem nyujtá ma; talán megsértettem? Oh, kérem, mondja meg, hogy én vagyok-e szomorúságának okozója? — Gyorsan fölemelkedett és lázasan szorítá kezemet.

— Oh nem, nem ön az! — viszonozá. — Ön felette jó és nagylelkű. . . . Azután könyveit szarítá fel és szemei természetüli fényben ragyogtak.

— Nem ön az! kiáltá újra, mialatt ökleit szorítá és haját simítá vissza, nem ön az. . . . e vadállat. . . . ezen ördög. . . . még gyanúsít. . . . vádol. . . . fenyeget, hogy megöl, ha ismét idejönni merészkedem. Szent Istenem! meg akar ölni ama utálatos, engem, míg egy művész Szt. Katalint festi rólam. — Göresösen kezdett nevetni miközben vonásai oly kifejezést öltöttek, mely egy szent mintájához nem igen illettek. Előbbi szenteségének minden nyoma eltűnt arczáról és oly vad kifejezésnek adott helyet, melytől visszabozdultam.

— Mivel vádolja őt? kérdém.
— Tudom is én? . . . ő maga sem tudja! . . . ő embertelen ördög! . . . De elég erről.

E. Mikos Róza.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

Ujévi levél.

(Vártasi Arnoldhoz.)

Karácsonyi cikkekemet hozó b. lapja szerkesztői üzenetében szives volt fölírni, egy újévi cikk megírására.

— Nosza — gondolám — lepjük meg a szentestét valami nagyszerű, valami magaslatos gondolatok leírásával, hadd csodálja a világ — má t. i. a „Debreczeni Ellenőr” olvasóvilága — a mi szenzációs újévi leveleinket.

Es ime, most, a midőn íróasztalunk mellett ülünk, úgy vagyunk a szép gondolatokkal mint — hogy talán hasonlattal éljünk — a legtöbb férj jó feleségével, épen azért, mert folytonosan magunkról látja, el-elfelejteti az istenteremtettét s a nélkül, hogy szeretet-csokkenne iránta (igymondják legalább) gyakran hülsen lesz hozzá.

De hát tehetnek-e arról a világ urai, hogy a „férfi állásnak” épen úgy legyen van a maga bogara, mint a jótállásnak a maga rozsa állása, a mit aztán sokszor a tizedik sem képes kiállni! Hagyjuk el tehát a vádaskodást, hisz úgy is fairahant borsóként pereg az le. Adám apántól örököt, bottásokkal teljes erősebb nemről, öltünk inkább diplomatikusan arcot, és elmékedjünk az új év megjöttéről.

Uj év! Huh, be ócska tárgy, az ember már alig talál szavakat megörökítésére.

Es az elmúlt év? Ugy tett biz ő is ve-lünk, mint az egyzeres úszás, a ki midőn a paraszt harmincz forintot kért tőle kölcsön,

azon föltételt kötötte ki, hogy a kamatot előre lerója és így a paraszt nem kapott semmit és mégis harmincz forintot váltója volt. Anyi bizonyos, ha a letűnt évet is úgy kérdő lehetne venni, mint a szelesbaltak szoktak a miniszteriumot, aligha jelentékeny deficit nem mutatkoznék a budgetben.

Es az új év könyörületesebb lesz-e hoz-zánk? Az új év, melynek első napján minden ember szerencsét és boldogságot kíván egymásnak, pedig tapasztalhattuk már, hogy azt a sok szép s jó kívánságot, csak pusztá irá-zisnak veszi újév ó nagysága és just azért is teljesületlenül hagyja rendszeren.

No de hát az már így szokás. Tele van- nak az emberek a napon egymásiránt szíve- lyességgel, jó kívánsággal, hogy aztán annál több bajt és kellemetlenséget okozzanak egy- másnak egész éven át. De azért csak kíván- ják a boldog új évet jobbra-balra s mi azon reményben viszonyozzuk bárha a jó kívánság teljesedni fog s csak később, midőn ennek az évnek is a nyakára hágtunk, vesszük észre, hogy azarkból a sok szép kívánságból, nem meg számunkra s örökké csak a jövő kocká- jára vetjük sorsunkat.

A jövő! a titokzatos jövő, mely a tá- volból mindent ígér, örökké biztat s ha bá- rigereit s biztosításait mindig teljesületlen ma- radnak, mégis folyvást uraikodik fölöttünk s folyvást reméljük a szebb, a boldogabb új- évet!

Légy tehát megénekelve te szegény jó- vevény, a kit a föld lakói ép úgy fognak kár- hoztatni, mint kárhoztatják elődödet, a ki pe- dig tulajdonképen semmi rossznak nem vagy!

30% OLCSÓBBAN MINT BÁRHOL!!

IFJ. FODOR ISTVÁN

ELSŐ HAZAI ÉRCZKOPORSÓ-GYÁRA

és

temetkezési intézete

Debreczenben, uj-piacz. Gr. Dégenfeld-ház, a zenede alatt.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására juttatni, hogy az Aradon 25 évig fennállott

ELSŐ HAZAI KOPORSÓ-GYÁRAT

összes felszerelésével együtt örök áron megvettem s így azon előnyös helyzetben vagyok, hogy érczkoporsóimat itt senki által ki nem állítható árban szolgáltatom ki.

Gyáram az előző évekből sokkal ismertebb, sem hogy azt dicsérnem szükséges volna, csupán annyit kívánok megjegyezni, hogy gyártmányaimmal azok műizléses kiállításai, de főleg olcsóságuknál fogva sikerült, nemcsak a hazai városokból, de a külföld nevezetesebb helyeiről is a bécsi e nemű árúkat teljesen és végkép kiszorítani.

A nagymérvű előállítás folytán kötelességemnek tartom a közönséget tisztelettel felvilágosítani arról, hogy intézetemben a saját gyártmányú érczkoporsókat 30%-kal olcsóbban számíthatom, mint bármely hasonmú intézet teheti. A temetkezési cikkeket is olcsón bocsáthatom áruba, hogy a versenyzés semmi tekintetben sem lehetséges velem. Szolgáljon némi tájékoztatás a következő jegyzékem:

Egy csinosan kiállított bársony-koporsó

40 forinttól feljebb.

Halotti díszkocsik
két fogatú 2 frt 50 kr, négy fogatú 5 frttől feljebb, fedeles kocsik 8 frttől 20 frtig a legdiszesebbek.

EGY KOPORSÓ
a szegényebb sorsuaknál felhűttek számára 3 frtért megrendelhető.

Végül tudatom a n. é. közönséggel, hogy a gyászos felek megkeresésére minden temetkezéseknél előforduló teendőket díjtalanul elvégzek, sőt tekintettel arra, hogy egyes esetekben a szükséges kellekek előállítására megkívántató ösz-szegek mincenek mindig kéznél, a gyászos felek kívánatára méltányos varakozással leendek, minden kamatfelszámi-tás nélkül.

A midőn a n. é. közönség eddigi bizalmáért hálás köszönetemet nyilvánítom, újonnan berendezett intézetemet ajánlom a n. é. közönség további nagybecsű pártfogásába.
Debreczen, 1880. december 31.

Tisztelettel

Ifj. Fodor István.

Levél vagy sürgöny útján leendő megrendelések pontosan teljesítetnek.

30% OLCSÓBBAN MINT BÁRHOL!!

30% OLCSÓBBAN MINT BÁRHOL!!

30% OLCSÓBBAN MINT BÁRHOL!!

6 ÉVRE JÓTÁLLÁS NYUJTATIK.

ÓCSKA ZONGORÁK BECSERÉLTETNEK. RÉSZLET FIZETÉSRE IS KAPHATÓ. KÖLCSÖN BÉRBE, JUTANYOS HAVI ILLETÉKRE IS KÖLCSÖNÖZTETIK.

VARGA KÁROLY

újonnan alakult

ZONGORA-TERME

Debreczenben.

Eredeti gyári árakban ajánlja

Concert-, és szalon-szárny-, rövid-szárny (Stutz flügel), Piccolo-szárny- (Miniatur Stutz), Concert- és Salon Pianino

ZONGORÁIT, továbbá:

orgonahangu phisharmóniumjait dalkör, szintársulat és kisebb egy-házak használatára.

Amerikai modorú burozattal, nyíltan lethaó Concert Pianó

Concert szárny dis-zongora.

Rövid Cabinet szárny. (Piccoló Stutz-flügel).

Salon Pianino.

6 ÉVRE JÓTÁLLÁS NYUJTATIK.

ÓCSKA ZONGORÁKAT BECSERÉLEK. JAVÍTÁSOKAT ÉS HANCOLAST ELVALLALOK. KÖLCSÖNBÉRBE, JUTANYOS HAVI ILLETÉKRE KÖLCSÖNÖZTETIK.

Igervények!

Huzás már január 1. és 15-én.

Hitel sorsjegy Bécsi sorsjegy Tiszai sorsjegy csak 5 frt. csak 2 1/2 frt. csak 2 1/2 frt. már helyjegyvel együtt. Mindegyik csak 2 frt.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Szolburgi sorsjegyek - eladom 2 frt 15 havi részletfizetésre, főnyeremény 20,000

Insbucki sorsjegyek - eladom 15 havi részletfizetésre, csak 2 frtjával, főnyeremény 20,000

Krakói sorsjegyek - eladom 4 havi részletfizetésre, csak 2 frtjával, főnyeremény 20,000

Hitel sorsjegyek - eladom 21 havi részletfizetésre, csak 2 frtjával, főnyeremény 200,000

Bécsi sorsjegyek - eladom 8 havi részletfizetésre, csak 2 frtjával, főnyeremény 200,000

Tiszavölgyi sorsjegyek - eladom 25 havi részletfizetésre, csak 2 frtjával, főnyeremény 200,000

Braunschweigi sorsjegyek - eladom 15 havi részletfizetésre, csak 2 frtjával, főnyeremény 200,000

Szászmeiningeni sorsjegyek - eladom 11 havi részletfizetésre, csak 2 frtjával, főnyeremény 12,000

Asz első részlet fizetés után a sorsjegy azonnal vérvé telejítést képez, s az illető már a legközelebbi huzás után, könnyen érthető és czél szerű táblázat segítségével, közli a hiteles huzási jegyzékét, sába a hátralékokat t. i. a kiszorított, de még nem vett nyereseményeket ennélfogva a sorsjegy b tokosokra nézve nélkülözhetlen közöny. — Előli tési ár bérmentesen hához küldve, vagy a post útján egy egész évr: csak 2 frt.

Lóry J. hatvani-utca 7. szám.

Figyelemre méltó emlékeztet: Minden agra egy-egy nézetem képviselő által nagyobb mérvű proviziót szerezhetnek.

ELŐFIZETESI FELHÍVÁS!

1881. jan. 1-én egy egész évr előfizetést nyitottunk a "MAGYAR MERKUR"-ra, mely magyar-német szövegben havonként 2-szer jelenik meg és pedig közvele minden jelentékeny huzás után, könnyen érthető és czél szerű táblázat segítségével, közli a hiteles huzási jegyzékét, sába a hátralékokat t. i. a kiszorított, de még nem vett nyereseményeket ennélfogva a sorsjegy b tokosokra nézve nélkülözhetlen közöny. — Előli tési ár bérmentesen hához küldve, vagy a post útján egy egész évr: csak 2 frt.

A "MAGYAR MERKUR" kiadóhivatala hatvani-utca 7. szám Budapest.